

**UCHWAŁA NR XXX/146/2021
RADY GMINY MIŁÓWKA**

z dnia 31 marca 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie w Gminie Miłówka na lata 2021-2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.)

**Rada Gminy Miłówka
uchwala, co następuje:**

§ 1.

Uchwala się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miłówka na lata 2021-2026 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Miłówka.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Krzysztof Kamiński

Załącznik do uchwały Nr XXX/146/2021
Rady Gminy Milówka
z dnia 31 marca 2021 r.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W GMINIE MILÓWKA NA LATA 2021-2026**

SPIS TREŚCI

- I. Wstęp
- II. Podstawy prawne
- III. Charakterystyka zjawiska przemocy
- IV. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Milówka
- V. Zadania służb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- VI. Cele programu
- VII. Analiza SWOT
- VIII. Adresaci programu
- IX. Realizatorzy programu
- X. Założenia i przewidywane efekty
- XI. Miejsce i czas realizacji programu
- XII. Monitorowanie i ewaluacja programu
- XIII. Finansowanie programu

I. Wstęp

Rodzina to mała grupa społeczna, stanowiąca załóżek szerszej społeczności. Jest ona niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, poglądy, styl życia, system norm i wartości. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku w art. 18 i art. 71 wskazuje, że instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro, państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej. Zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. *„Każdemu człowiekowi zapewnia się nietykalność osobistą i wolność osobistą”*.

Jednym z zadań państwa jest ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony najbliższych. Zjawisko przemocy jest ściśle powiązane z innymi obszarami problemów społecznych, dlatego ich rozwiązywanie powinno być wspólnym interesem uzupełniających się działań specjalistów, instytucji i organizacji. Zintegrowanie wszelkich zasobów jednostek i organizacji do realizacji zadań daje szansę podniesienia skuteczności udzielanej pomocy.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie jest wykonaniem nałożonego na gminę obowiązku wynikającego z art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

II. Podstawy prawne

Głównym aktem prawnym, który precyzuje i określa rodzaje działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w Polsce jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 poz. 218).

Innymi aktami prawnymi odnoszącymi się do zjawiska przemocy, dzięki którym będą realizowane zadania programu są:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 poz. 1876),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 poz. 2277),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 poz. 2050),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011 poz. 1245)
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020, poz. 1359),
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 poz. 30),
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2021 poz. 53),
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2020 poz. 1444),
- ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 poz. 1575),
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2020 poz. 360),
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 poz. 1327) ,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 poz. 1057),
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 poz. 713),

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Milówka na lata 2021-2026 jest rozwinięciem i kontynuacją Gminnego Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Milówka na lata 2015-2020 i jest skorelowany z następującymi programami:

- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021,
- Programem Wspierania Rodziny w Gminie Milówka na lata 2021-2023,
- Strategia Rozwoju Gminy Milówka na lata 2015-2025.

III. Charakterystyka zjawiska przemocy

Pierwszą definicję pojęcia przemocy w rodzinie w przepisach powszechnie obowiązującego prawa polskiego możemy znaleźć w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Ustawa określa przemoc w rodzinie jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, gdzie łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc w rodzinie może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, która jako negatywne zachowanie o dużej szkodliwości społecznej prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, uszkodzeń ciała ofiary, zaburzeń emocjonalnych oraz tragicznych skutków psychologicznych, jakimi są zaburzenia w sposobie, w jaki ofiara postrzega sama siebie, sprawcę i innych ludzi. Zjawisko występowania przemocy w rodzinie wymaga podejmowania działań zawartych w niniejszym Programie.

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym, zazwyczaj ma charakter długotrwały i cykliczny.

Rodzaje przemocy:

– przemoc fizyczna – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia,

- przemoc seksualna – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności,
- przemoc psychiczna – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu,
- przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy,
- zaniedbanie – to ciągłe niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przestępstwo znęcania się jest jednym z przestępstw najczęściej występujących na wokandzie sądowej. W art. 207 Kodeksu karnego z dnia 6 czerwca 1997 r. Ustawodawca jako karalne określił zachowania polegające na fizycznym lub psychicznym znęcaniu się nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny.

Procedura uruchomienia „Niebieskiej Karty”

Każda osoba poszkodowana ma prawo do pomocy w tym spisanie „Niebieskiej Karty” w sytuacji gdy jest dotknięta przemocą. Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą nie wymaga jej zgody.

„Niebieska Karta” jest formularzem opisującym sytuację, w których dochodzi do przemocy w rodzinie, a także działania podejmowane na rzecz osoby poszkodowanej. Wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” następuje w przypadku powzięcia informacji o stosowaniu przemocy, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny, w toku prowadzenia czynności służbowych lub zawodowych lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie, która obejmuje ogół czynności związanych z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. „Niebieska Karta - A” może być wypełniona przez funkcjonariusza policji, pracownika socjalnego, lekarza, pielęgniarkę, położną, ratownika medycznego, pedagoga, wychowawcę lub członka gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Po wypełnieniu „Niebieska Karta-A” jest przekazywana do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, a następnie podejmowane są działania interwencyjne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa każdej osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.

IV. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Milówka

Właściwe zdiagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie jest bardzo trudne. Przemoc domowa jest problemem złożonym, o którym niełatwo się rozmawia a który jeszcze trudniej zbadać. Istniejące statystyki pozwalają oszacować jedynie jego przybliżone rozmiary. Oficjalne statystyki nie obejmują niezgłaszanych przypadków przemocy, a problematyka przemocy jest traktowana, jako sprawa wstydliva, drażliwa, skrywana w czterech ścianach domu, stąd proces badawczy napotyka na liczne bariery metodologiczne. Najczęściej stosowaną formą przemocy w rodzinie jest przemoc fizyczna i psychiczna wobec współmałżonka lub partnera.

Istotnym elementem Programu jest koordynacja działań podejmowanych przez Gminę na rzecz osób doświadczających przemocy oraz sprawców przemocy. Podejmowane dotychczas działania potwierdzają ich skuteczność, zarówno w sferze udzielania profesjonalnej pomocy jak również w sferze działań prewencyjnych. Podstawę programu stanowi podejście interdyscyplinarne, zgodnie z którym wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie, powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów z różnych dziedzin, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji.

Skala problemu przemocy w rodzinie w Gminie Milówka, została określona na podstawie sprawozdań Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na terenie Gminy Milówka.

Niebieskie Karty założone przez poszczególne podmioty w latach 2015-2020

Podmioty zakładające NK	Liczba Niebieskich Kart przekazanych do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Milówce					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
RAZEM	39	41	18	25	21	26
POLICJA	33	39	18	20	18	23
JEDNOSTKI POMOCY SPOŁECZNEJ	6	2	0	4	3	2
OŚWIATA	0	0	0	1	0	1
SŁUŻBA ZDROWIA	0	0	0	0	0	0
GKRPA	0	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Interdyscyplinarnego w Milówce

W latach 2015-2020 Zespół Interdyscyplinarny w Milówce, realizował 170 wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w przypadku 108 środowisk. Działania pomocowe, interwencyjne, monitorujące w Zespole Interdyscyplinarnym, grupach roboczych, podejmowało 36 przedstawicieli instytucji, działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Liczba osób, które w latach 2015-2020 skorzystały z porad w Punkcie Profilaktyki i Pomocy Rodzinie w Milówce

Rok	Liczba osób, które skorzystały z porad w Punkcie Konsultacyjnym w Milówce
2015	206
2016	218
2017	184
2018	171
2019	171
2020	171

Źródło: Opracowanie własne Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Milówce

V. Zadania służb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Gmina

Do zadań gminy należy w szczególności, tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- diagnoza, opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne, służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców, w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Pomoc społeczna

Celem działań pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomoc społeczna jest udzielana między innymi w przypadku przemocy w rodzinie. Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym, zajmują się pracownicy socjalni, zgodnie z ustaloną rejonizacją.

W ramach swoich kompetencji i zadań pracownik socjalny:

- diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie, oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- zapewnia osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb, schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty”, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” z dnia 13.09.2011 r.

Pracownicy socjalni, przedstawiciele pomocy społecznej, są członkami zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym.

W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka, w związku z przemocą w rodzinie, pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem lub ratownikiem medycznym lub pielęgniarką, ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej. Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia sądu opiekuńczego o tym fakcie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin.

Służba zdrowia

Głównym zadaniem służby zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy domowej, zalicza się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi, ponieważ bardzo często towarzyszą mu, poważne uszkodzenia zdrowia somatycznego i zdrowia psychicznego. Pomoc ofiarom przemocy domowej powinna oprócz udzielenia pierwszej pomocy obejmować następujące zadania:

- umiejętność przeprowadzenia spokojnej rozmowy, umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania,
- poinformowanie osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie o istniejących możliwościach skorzystania z pomocy,
- wystawienie na prośbę poszkodowanych, bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała, powstałych wskutek użycia siły psychicznej,
- poinformowanie o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji,
- powiadomienie organów ścigania w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa stwierdzonego podczas badania lekarskiego (podejrzenia wykorzystywania seksualnego, ciężkie obrażenia ciała).

Przedstawiciel ochrony zdrowia uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych, współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym, jak również zobowiązany jest do wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”.

Policja

Do podstawowych zadań Policji, należy między innymi ochrona życia i zdrowia ludzi. Działania chroniące ofiary przemocy domowej podejmowane przez funkcjonariusza policji zgodnie z obowiązującym prawem to:

- udzielanie osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie niezbędnej pomocy, w tym udzielenia pierwszej pomocy,
- organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- podejmuje, w razie potrzeby, inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, włącznie z zastosowaniem w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania,
- przeprowadza z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, oraz wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego.
- przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa,
- podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą,

- wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty”, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” z dnia 13.09.2011 r.

Funkcjonariusz policji uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych, współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym.

Oświata

Ustawa o systemie oświaty, zobowiązuje szkoły do wspomagania wychowawczej roli rodziny oraz zapewnienia opieki uczniom, pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka jest znacząca. Nauczyciele mają możliwość regularnego obserwowania funkcjonowania dziecka oraz zmian w jego zachowaniu. Pedagog i psycholog szkolny, ma możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 roku życia jest ofiarą przemocy lub przestępstwa powinien podjąć następujące kroki:

- przeprowadza rozmowę z osobą doznającą przemocy, w warunkach gwarantujących jej bezpieczeństwo, swobodę wypowiedzi i poszanowania godności,
- diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- udziela kompleksowych informacji o możliwościach udzielenia pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,

- wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty”, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” z dnia 13.09.2011 r.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W sytuacji, gdy aktom przemocy towarzyszy spożywanie alkoholu GKRPA podejmuje następujące działania:

- diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty”, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” z dnia 13.09.2011 r.

Przedstawiciele GKRPA są członkami zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych, współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym.

Zespół Interdyscyplinarny i grupy robocze

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej. Zadaniem

zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz specjalistów, w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez:

- diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Do zadań grupy roboczej należy, w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy, oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

VI. Cele programu

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali zjawiska w Gminie Milówka, poprzez promowanie konstruktywnych sposobów rozwiązywania problemów/konfliktów oraz zwiększenie dostępności i jakości świadczonego wsparcia specjalistycznego.

Cele szczegółowe:

1. Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1.1. Zwiększenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Lp.	Zadania	Działania	Termin	Realizatorzy/Partnerzy
1.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku, - diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, - inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, - opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach, - zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „Niebieskie Karty”, - występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o podejrzeniu popełnieniu przestępstwa z art. 207 kk, - rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, - opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach, - rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, - monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje 	2021-2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji, GKRPA, inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie

		zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin w których dochodzi do przemocy, - prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań		
--	--	--	--	--

1.2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Milówka w zakresie instytucji udzielających pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

Lp.	Zadania	Działania	Termin	Realizatorzy/Partnerzy
1.	Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz pracy ze sprawcą przemocy	- kierowanie do terapeutów ofiar oraz sprawców przemocy, działającego w ramach punktu konsultacyjnego, - motywowanie sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy, - współpraca z instytucjami prowadzącymi hostele, domy samotnej matki, - określenie sposobu rozwiązania problemów związanych z przemocą, dotyczących indywidualnych środowisk, - kierowanie na grupy wsparcia ofiar oraz sprawców przemocy inicjowane przez terapeutę w Punkcie Profilaktyki	2021-2026	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS, Policja, GKRPA, Oświata, Ochrona zdrowia, Kuratorzy, Organizacje pozarządowe

		i Pomocy Rodzinie		
--	--	-------------------	--	--

1.3. Zwiększenie dostępności oraz poprawa skuteczności ochrony i pomocy na rzecz osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Lp.	Zadania	Działania	Termin	Realizatorzy/Partnerzy
1.	Podwyższenie umiejętności kadry podmiotów lokalnych	- systematyczne podnoszenie wiedzy i kwalifikacji, uczestnictwo w szkoleniach, doradztwie, warsztatach, konferencjach przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty, (szkolenia wspólne i resortowe), - organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego	2021-2026	Zespół Interdyscyplinarny, przedstawiciele różnych grup zawodowych tj. pracownicy socjalni, pracownicy służby zdrowia, członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawiciele placówek oświatowych, dzielnicowi, kuratorzy w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej

2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2.1. Wdrożenie systemowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Milówka.

Lp.	Zadania	Działania	Termin	Realizatorzy/Partnerzy
1.	Przygotowanie, udostępnianie broszur i ulotek informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia	- rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności, - dostarczenie informacji społeczeństwu o	2021-2026	Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, GOPS, Ochrona zdrowia, Oświata

przemocy w rodzinie	instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, - umieszczenie powyższych informacji na stronie internetowej Urzędu Gminy Milówka		
---------------------	--	--	--

2.2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Milówka w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

Lp.	Zadania	Działania	Termin	Realizatorzy/Partnerzy
1.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją	- prowadzenie zajęć informacyjno – edukacyjnych, - wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom nieagresywnym, - współuczestnictwo w kampaniach prowadzonych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2021-2026	Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, Oświata, GOK, Ochrona zdrowia, inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie

VII. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT dotyczy sytuacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w jakiej obecnie znajduje się gmina. Pozwoli ona na sformułowanie koncepcji stworzenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, dzięki zasobom instytucjonalnym Gminy Milówka, do których należy:

- Urząd Gminy w Milówce,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Milówce,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Milówce,
- Komisariat Policji w Rajczy,
- Placówki oświatowe, przedszkola,

- Służba zdrowia,
- Punkt Profilaktyki i Pomocy Rodzinie w Milówce,
- Sąd Rejonowy w Żywcu,
- Organizacje pozarządowe (*w szczególności działające na rzecz dziecka i rodziny*),
- inne instytucje.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - zasoby instytucjonalne, - dobrze przygotowana kadra Ośrodka Pomocy Społecznej i instytucji z nim współpracujących, - poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym, - dobra współpraca z organizacjami i służbami, - dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych, - szkolenia dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego, - poradnictwo specjalistyczne, - kampanie społeczne w mediach. 	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająca infrastruktura socjalna gminy, - małe zainteresowanie programami korekcyjno – edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc, - brak wypracowanych systemów wspomagania działań profilaktycznych, - brak specjalistycznej placówki pomagającej ofiarom przemocy.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - zmiany prawne umożliwiające skuteczne formy niesienia pomocy rodzinom, - stale kształcąca się kadra służb działających na rzecz rodzin, - zmniejszenie poczucia bezradności ofiar, - prowadzenie przez szkoły programów profilaktycznych, - udostępnianie broszur i ulotek informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie, - zmiana postaw społecznych wobec przemocy. 	<ul style="list-style-type: none"> - bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów, - poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc, - przemoc zaburza prawidłowe funkcjonowanie rodzin, - słaba kondycja ekonomiczna rodzin, - bierna postawa społeczeństwa wobec zjawiska przemocy, - brak całodobowej specjalistycznej pomocy.

VIII. Adresaci programu

Adresatami programu są:

- rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy,
- rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy,

- przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi, bądź dotkniętymi przemocą.

IX. Realizatorzy programu

Realizatorami programu są podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Urząd Gminy w Milówce,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Milówce,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Milówce,
- Komisariat Policji w Rajczy,
- Placówki oświatowe, przedszkola,
- Służba zdrowia,
- Punkt Profilaktyki i Pomocy Rodzinie w Milówce,
- Kuratorzy sądowi,
- Organizacje pozarządowe (*w szczególności działające na rzecz dziecka i rodziny*),
- inne instytucje.

X. Założenia i przewidywane efekty

Realizacja działań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026 wpłynie na:

- Wzrost świadomości i wiedzy mieszkańców Gminy Milówka dotyczący umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z sytuacjami i zachowaniami przemocowymi.
- Umiejętne korzystanie przez osoby doświadczające przemocy z pomocy instytucjonalnej oraz zasobów indywidualnych i środowiskowych, zmierzających do rozwiązania problemów związanych z sytuacją kryzysową.
- Odzyskanie lub nabycie przez mieszkańców Gminy Milówka poczucia sprawstwa i wpływu na własne życie, wolne od agresji i doświadczeń przemocowych.
- Wzrost liczby rodzin funkcjonujących w warunkach szanujących prawa do rozwoju wszystkich osób w warunkach bezpiecznych, gwarantujących poszanowanie praw człowieka.

- Wzrost liczby osób korzystających z programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy.
- Wzrost jakości świadczonych usług, począwszy od rozpoznawania środowisk zagrożonych
- przemocą, poprzez realne wsparcie osób doświadczających przemocy, aż po nieuchronność kary/konsekwencji proceduralnych dla sprawców przemocy.
- Podniesienie u mieszkańców Gminy Milówka poziomu umiejętności społecznych oraz konstruktywnego rozwiązywania problemów, pozbawionych agresji i przemocy czyli destruktoryjnych przejawów funkcjonowania, prowadzących do demoralizacji i dysfunkcji.
- Wzrost zaangażowania i realizowania obowiązku reagowania i faktycznego wspierania dzieci przez jednostki oświatowe.
- Zwiększenie, poprzez diagnozę, wiedzy instytucji zajmujących się przemocą w rodzinie, na temat skali zjawiska przemocy na terenie Gminy Milówka.

XI. Miejsce i czas realizacji programu

Program realizowany będzie na terenie Gminy Milówka, w latach 2021 - 2026. Wdrażanie Programu rozpocznie się po jego uchwaleniu, a zaplanowane do realizacji działania, wprowadzane będą w formie ciągłej.

XII. Monitorowanie i ewaluacja programu

Program będzie podlegał ewaluacji, która pozwoli na doskonalenie podejmowanych działań i umożliwi zbadanie skuteczności realizowanych zadań i zaplanowanych celów.

Prowadzony monitoring będzie zakładał systematyczną analizę stopnia realizacji poszczególnych działań. Dane potrzebne do monitorowania zbierane będą na bieżąco przez instytucje realizujące zadania.

Zebrane informacje pozwolą na kontrolę postępu realizacji założeń Programu oraz podjęcie działań weryfikujących.

Dane potrzebne do monitorowania programu to:

- liczba osób/rodzin objętych pomocą,
- liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- ilość działań profilaktycznych w placówkach oświatowych,
- liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych,
- ilość uczestników grup wsparcia,
- liczba uruchomionych procedur „Niebieska Karta”,
- liczba ofiar przemocy w rodzinie,
- liczba osób biorących udział w programach korekcyjno – edukacyjnych,
- liczba postępowań przygotowawczych wobec sprawców przemocy,
- liczba interwencji związanych z przemocą w rodzinie.

XIII. Finansowanie Programu

Program finansowany będzie ze środków budżetu Gminy Milówka oraz ze środków pozabudżetowych, pozyskanych z innych źródeł.